

ОСОБЛИВОСТІ ПРАЦІ СЕЗОННИХ ПРАЦІВНИКІВ

ОСОБЛИВОСТІ ПРАЦІ СЕЗОННИХ ПРАЦІВНИКІВ у 2018 році

Статтею 7 Кодексу Законів про працю України передбачено, що особливості регулювання праці тимчасових і сезонних працівників встановлюються законодавством. На сьогодні в Україні є чинним (в частині, що не суперечить Конституції України та законодавству України) Указ Президії Верховної Ради СРСР «Про умови праці робітників і службовців, зайнятих на сезонних роботах» від 24.09.1974 року № 310-IX (далі – Указ № 310). Відповідно до ст. 1 зазначеного Указу сезонними вважаються роботи, які внаслідок природних і кліматичних умов можуть виконуватися лише протягом певного періоду (сезону), але не більше 6 місяців.

Сезонний трудовий договір є різновидом строкового трудового договору. Він укладається на строк, що не перевищує тривалості сезону, яка, у свою чергу, не може перевищувати шести місяців. Тобто, сезонними вважаються роботи, які характеризуються наступними ознаками:

1) містяться в Списку сезонних робіт і сезонних галузей затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 28.03.1997 року № 278;

2) їх тривалість не перевищує шести місяців.

Таким чином, під час приймання на сезонні роботи трудовий договір з працівником можна укласти на строк, який не перевищує тривалості сезону, тобто 6 місяців.

Слід зазначити, що при укладенні сезонного трудового договору роботодавець зобов'язаний попередити працівника про сезонний характер роботи (п. 3 Указу № 310), що відображається в наказі (розпорядженні) про прийом на роботу, у якому зазначається, що даний працівник приймається саме на сезонну роботу. Працівник

не може бути допущений до роботи без укладення трудового договору, оформленого наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу, та повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування про прийняття працівника на роботу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Також необхідно мати на увазі, що при укладенні сезонного договору не встановлюється випробувальний термін (п. 5 Указу № 310).

Важливо знати, що на сезонних працівників розповсюджуються умови і положення, передбачені Правилами внутрішнього трудового розпорядку та колективного договору, що діють на підприємстві (тривалість робочого часу і відпочинку, оплата праці, матеріальне стимулювання, умови і охорона праці тощо).

Слід звернути увагу, що відповідно до ч. 9 ст. 6 Закону України «Про відпустки» сезонним працівникам відпустка надається пропорційно відпрацьованому часу. Тому, оскільки п. 10 Указу № 310 право на відпустку та грошову компенсацію взамін невикористаних днів відпустки сезонним працівникам не передбачено, така норма не підлягає застосуванню, позаяк суперечить Закону.

Працівники, зайняті на сезонних роботах, після закінчення таких робіт звільняються з підстави, передбаченої п. 2 ст. 36 КЗпП, – закінчення строку. При цьому днем звільнення вважатиметься останній день сезонної роботи. Якщо ж працівник після закінчення сезонної роботи продовжуватиме працювати або тривалість такої роботи перевищить шість місяців, трудовий договір із цим працівником буде вважатися таким, що укладений на не визначений строк.

Разом з тим, відповідно до п. 6 Указу № 310 сезонні працівники за наявності умов, визначених у ст. 39 КЗпП (в разі його хвороби або інвалідності, які перешкоджають виконанню роботи за договором, порушення власником або уповноваженим ним органом законодавства про працю, колективного або трудового договору та у випадках, передбачених ч. 1 ст. 38 КЗпП України) мають право достроково з власної ініціативи розірвати трудовий договір. При цьому про своє звільнення сезонні працівники попереджають роботодавця письмово за 3 дні.

Роботодавець з власної ініціативи має право звільнити працівника, зайнятого на сезонних роботах, до закінчення

строку трудового договору, крім загальних підстав, передбачених трудовим законодавством України, також за додатковими підставами, установленими в п. 7 Указу № 310. Зокрема, у разі: припинення робіт на підприємстві на строк понад два тижні з причин виробничого характеру чи скорочення робіт на цьому підприємстві; нез'явлення працівника на роботу безперервно протягом більше одного місяця внаслідок тимчасової непрацездатності.